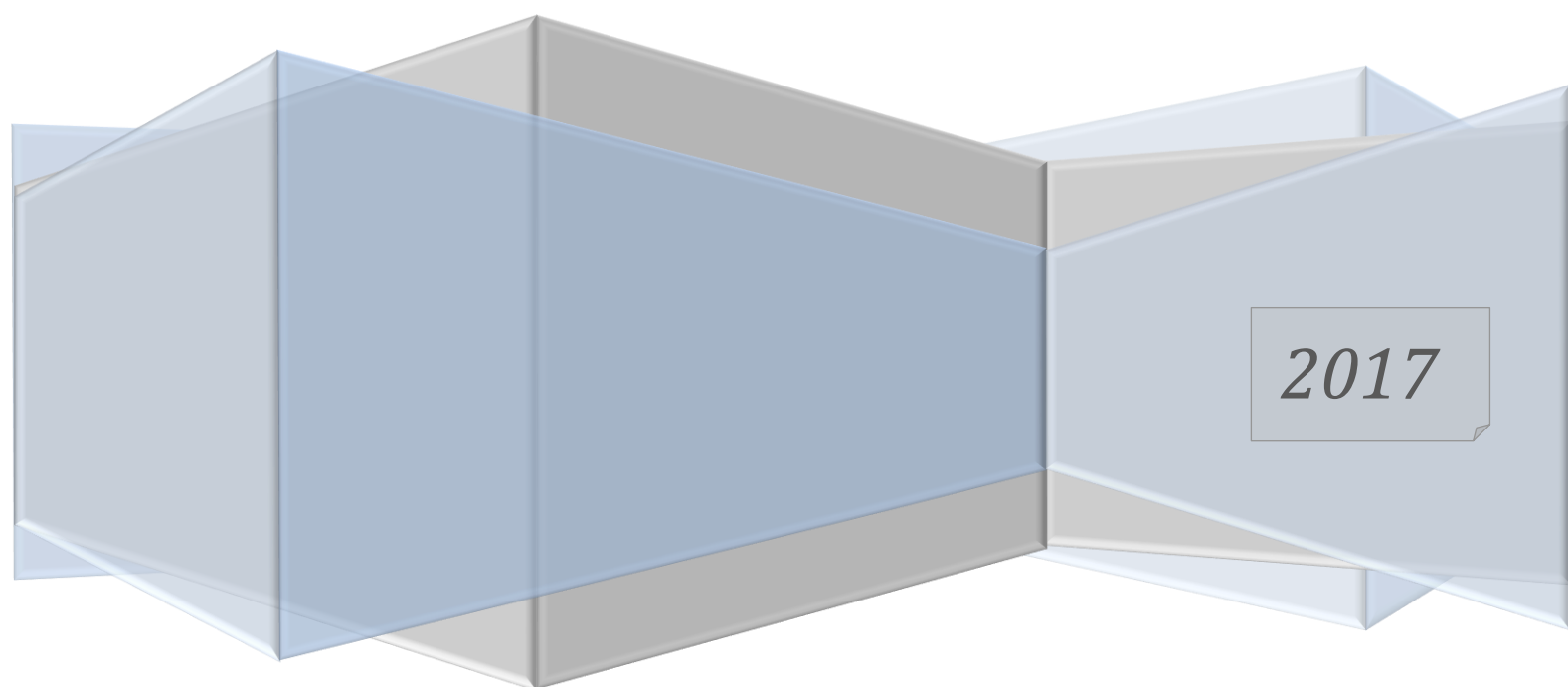

Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2017

Obsah

	VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2017	1
1	Úvod	2
1.1	Nejvýznamnější audity a kontroly	2
1.2	Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů	3
2	Maturitní zkouška v roce 2017	4
2.1	Úpravy maturitní zkoušky	4
2.2	Náklady na přípravu a realizaci maturitní zkoušky	4
2.3	Průběh maturitní zkoušky	4
2.3.1	Informační podpora maturitní zkoušky 2017	4
2.3.2	Hodnocení společné části maturitní zkoušky	5
2.3.3	Přezkoumání výsledku hodnocení a průběhu zkoušek maturitní zkoušky	5
2.4	Výsledky maturitní zkoušky	5
2.5	Vyhodnocení průběhu zkoušek a jeho jednotlivé aspekty	8
2.5.1	Ochrana a bezpečnost zkušebního tajemství	8
2.5.2	Zadání zkoušek a jeho kvalita	8
2.6	Závěry	9
2.6.1	Zásadní zjištění	9
2.6.2	Doporučení – klíčové faktory úspěchu	10
3	Jednotné přijímací zkoušky (JPZ)	11
3.1	Termíny konání písemných testů jednotné zkoušky:	11
3.2	Náklady na přípravu a realizaci JPZ	16
3.3	Informační podpora JPZ 2017	16
3.4	Hodnocení žákovských zápisů řešení didaktických testů	17
3.5	Závěrečná zpráva	18
4	Matematika+	19
4.1	Náklady na přípravu a realizaci zkoušky Matematika+	20
4.2	Informační podpora zkoušky Matematika+	20
4.3	Hodnocení žákovských zápisů řešení didaktických testů	21
4.4	Validita testů	21
4.4.1	Výrok	21
4.5	Hodnotící zpráva	22
5	Přílohy	22

1 Úvod

Hlavním úkolem Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (dále také CZVV nebo Centrum) v roce 2017 bylo v souladu s § 80 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, připravit a realizovat společnou část maturitní zkoušky v jarním a podzimním zkušebním období školního roku 2016/2017 a souběžně administrativně podpořit a zpracovat výsledky profilové části maturitní zkoušky. Současně s maturitní zkouškou realizovalo CZVV i první ročník jednotné přijímací zkoušky v souladu s § 60 a následujícími školského zákona a v souladu s plánem hlavních úkolů i čtvrtý ročník pokusného ověřování výběrové zkoušky MATEMATIKA+.

1.1 Nejvýznamnější audity a kontroly

V průběhu roku 2017 proběhly v CZVV následující audity a kontroly:

číslo kontroly	název externí kontroly	kdo externí kontrolu prováděl	výsledek (nálezy) externí kontroly	přijatá opatření vedoucí k odstranění zjištěných závad	zhodnocení plnění přijatých opatření vedoucích k odstranění zjištěných závad
sl. 1	sl. 2	sl. 3	sl. 4	sl. 5	sl. 6
MŠMT-46385/2015-7 z 5. 1. 2017	Veřejnosprávní kontrola – hospodaření s majetkem a prostředky státního rozpočtu a přiměřenost a účinnost vnitřního kontrolního systému za rok 2014	MŠMT	Námítky proti Protokolu o kontrole č. j. MŠMT-46385/2015-5 byly zamítnuty	V souladu s vyřízením námitek Centrum přijalo příslušná opatření směřující k odstranění zjištěných nedostatků.	Přijatá opatření odstranila kontrolou MŠMT zjištěné nedostatky.
Č. j.: 6898101/17/2000-31477-110134	Daňová kontrola k ověření, zda nevznikla odvodová povinnost porušením rozpočtové kázně při použití jiných peněžních prostředků státu na realizaci veřejné zakázky "CZVV – zajištění informační infrastruktury a souvisejících služeb pro řízení a kontrolu společné části MZ – JŘBU", ev. č. 401892	FÚ	Porušení rozpočtové kázně a vyměření odvodu ve výši 86 255 633 Kč	Podáno odvolání proti rozhodnutí. Řízení zastaveno (č. j.: 8801639/17/2000-31477-110134) do vyřízení odvolání. Toto odvolání přímo souvisí se správní žalobou podanou na ÚOHS, ve které nebylo dosud rozhodnuto.	
MŠMT-29612/2016 z 1. 6. 2017	Posouzení účetní závěrky za rok 2016	MŠMT	Řádná účetní závěrka za rok 2016 se schvaluje	Drobné nedostatky odstraněny	Oprava a doplnění vnitřních předpisů organizace

1.2 Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Převážná část žádostí o informace směřovala k poskytnutí informací souvisejících s výsledky maturitní zkoušky, případně zpracováním analytických dat za jednotlivé zkušební předměty a termíny maturitní zkoušky, tj. jarní a podzimní zkušební období, nejen za r. 2017, ale i od roku 2011. Část žádostí se týkala poskytnutí informací k přijímacímu řízení na střední školy. O výsledky žádaly jak fyzické osoby, tak právní subjekty. Ne vždy však bylo možné žádostem vyhovět tak, aby nedošlo k porušení příslušných právních norem (školský zákon, vyhláška č. 177/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Centrum každou žádost řešilo individuálně v souladu s výše uvedenými právními normami.

Struktura poskytovaných informací podle zákona č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, za kalendářní rok 2017 v členění podle písmen odstavce 1 § 18 byla následující:

a) Počet podaných žádostí o informace	36
b) Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti nebo o částečném odmítnutí žádosti	21
b) Počet podaných odvolání proti rozhodnutí	11
c) Rozsudky soudu ve věci přezkoumání	0
d) Počet poskytnutých výhradních licencí	0
e) Počet podaných stížností podle § 16a	3

2 Maturitní zkouška v roce 2017

2.1 Úpravy maturitní zkoušky

V roce 2017, stejně jako od roku 2013, skládali žáci všech oborů vzdělání maturitní zkoušky ve společné (tj. státem zadávané) části pouze v jedné (původně základní) úrovni obtížnosti. První povinnou zkouškou byl zkušební předmět český jazyk a literatura, u druhé povinné zkoušky žáci volili mezi matematikou a cizím jazykem (výběr byl z pěti cizích jazyků: anglického, německého, ruského, francouzského, španělského). Dále si mohl každý žák ve společné části zvolit až dvě nepovinné zkoušky, ale pouze z portfolia zkušebních předmětů pro zkoušky povinně volitelné.

Písemné práce z českého jazyka a literatury byly nově hodnoceny podle jednotných kritérií a metodických pokynů centrálními hodnotiteli Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání.

2.2 Náklady na přípravu a realizaci maturitní zkoušky

Roční provozní náklady na centrální zajištění obou zkušebních období konání společné části maturitní zkoušky v roce 2017 činily 141,1 mil. Kč.

Náklady realizace MZ v letech 2011 až 2017 v tis. Kč

Období	Z toho MZ
2011	178 390
2012	195 883
2013	161 538
2014	152 323
2015	137 183
2016	140 853
2017	141 100
Celkem	1 107 270

2.3 Průběh maturitní zkoušky

Maturitní zkoušky se v jarním zkušebním období 2017 konaly ve školách v následujících termínech: zkoušky profilové části 1. 4. až 10. 6. 2017; ústní dílčí zkoušky společné části z českého jazyka a literatury a z cizích jazyků od 16. 5. do 10. 6. 2017; didaktické testy a písemné práce společné části od 2. do 5. 5. 2017.

Maturitní zkoušky v podzimním zkušebním období 2017 se uskutečnily ve školách v následujících termínech: zkoušky profilové části v období 1. až 20. 9. 2017; ústní dílčí zkoušky společné části z českého jazyka a literatury a z cizích jazyků od 11. do 20. 9. 2017; didaktické testy a písemné práce společné části od 4. do 6. 9. 2017. Písemné zkoušky společné části maturitní zkoušky v podzimním zkušebním období roku 2017 proběhly na 125 spádových školách.

2.3.1 Informační podpora maturitní zkoušky 2017

Činnosti související s informační podporou maturitní zkoušky byly realizovány podle toho, na jakou cílovou skupinu byly zaměřeny. Pro žáky a veřejnost Centrum, stejně jako v minulých letech, pravidelně aktualizovalo informace prostřednictvím oficiálního webového portálu www.novamaturita.cz, který obsahuje veškeré důležité informační dokumenty k maturitní zkoušce, jako jsou například katalogy požadavků, kritéria hodnocení nebo jednotné zkušební schéma. Maturitní portál dále nabízí informace o jednotlivých zkouškách, jejich struktuře a hodnocení nebo informace důležité pro pedagogy, kteří se účastní školení na funkce zajišťující konání maturitní zkoušky ve škole.

Neocenitelným informačním kanálem směrem k maturantům i školám je také facebookový profil *Udělám maturitu*, který má přes 50 tisíc fanoušků a kde kromě oficiálních informací o maturitní zkoušce funguje také systém odpovídání na dotazy a zejména možnost předávání zkušeností již bývalých maturantů těm, kteří se na

maturitní zkoušku teprve chystají. V období maturitní zkoušky mají jednotlivé statusy dosah až 40 tisíc uživatelů a jedná se tedy o velmi efektivní způsob komunikace s cílovou skupinou.

Vyjma webových stránek a facebookového profilu vydává Centrum každoročně také několik čísel Maturitního zpravodaje, který obsahuje ty nejdůležitější informace k organizaci maturitní zkoušky a je zveřejňován na webovém portálu www.novamaturita.cz. O termínech vydání a obsahu konkrétního Maturitního zpravodaje jsou s předstihem vyrozuměny jednotlivé střední školy, aby mohly včas informovat své studenty.

V roce 2017 byl opět pro maturitní zkoušku velmi často využíván také Výsledkový portál žáka, jehož účelem je poskytnout maturantům vybrané výsledkové dokumenty společně částí maturitní zkoušky. Výsledkový portál žáka je založen na principu jednoznačné registrace a autentizace žáka a jeho následném souhlasu se zasláním příslušných výsledkových dokumentů na e-mailovou adresu. Prostřednictvím Výsledkového portálu žáka mají maturanti možnost získat veškeré podstatné informace o výsledku své zkoušky, což v konečném důsledku přispívá i ke snížení počtu podání žádostí o přezkum výsledku maturitní zkoušky.

Informační podpora školám je zajištěna primárně pomocí tzv. directmailingu, tedy hromadně zasílaných e-mailových zpráv, které obsahují vše důležité k maturitní zkoušce. Pro komunikaci s touto cílovou skupinou byl v roce 2017 využíván i samotný informační systém CERTIS, jehož prostřednictvím jsou poskytovány metodické materiály, záznamy a protokoly k organizaci maturitní zkoušky, výsledkové dokumenty a jiné.

Veřejnosti i školám byl každý pracovní den k dispozici HelpDesk Centra na e-mailu info@novamaturita.cz, od 1. listopadu 2017 na e-mailu info@cermat.cz nebo tel. číslo 224 507 507.

2.3.2 Hodnocení společné části maturitní zkoušky

Hodnocení písemných prací proběhlo v jarním i podzimním zkušebním období 2017 z hlediska termínového, logistického a administrativního bez výraznějších problémů. Písemné práce z cizích jazyků a nově i z českého jazyka a literatury byly hodnoceny centrálními hodnotiteli písemných prací.

Co se týká didaktických testů, v jarním zkušebním období 2017 bylo prostřednictvím elektronického systému vyhodnoceno celkem 1 368,3 tis. otevřených testových úloh, v podzimním zkušebním období pak 191,6 tis. úloh. V jarním zkušebním období otevřené úlohy posuzovalo 355 raterů a 17 superraterů, v podzimním zkušebním období pak 71 raterů a 14 superraterů. Spolehlivost manuálního hodnocení je založena zejména na tom, že každá otevřená úloha je hodnocena dvěma hodnotiteli (rater) a v případě neshody rozhoduje o výsledném hodnocení rozhodčí hodnotitel (superrater).

2.3.3 Přezkoumání výsledku hodnocení a průběhu zkoušek maturitní zkoušky

Každý, kdo konal závěrečnou zkoušku, zkoušku profilové části maturitní zkoušky nebo dílčí zkoušku společné části maturitní zkoušky formou písemné práce a ústní formou anebo byl z konání těchto zkoušek vyloučen, mohl písemně požádat krajský úřad o přezkoumání průběhu a výsledku této zkoušky nebo rozhodnutí o vyloučení, a to do 20 dnů ode dne, kdy skončilo období konání zkoušky nebo dílčí zkoušky, jíž se žádost týkala. Každý, kdo konal dílčí zkoušku společné části formou didaktického testu, mohl písemně požádat MŠMT o přezkoumání výsledků nejpozději do 20 dnů po skončení období vyhrazeného prováděcím právním předpisem pro konání příslušné dílčí zkoušky.

Žádost o přezkoumání výsledku didaktického testu podalo v jarním zkušebním období celkem 3 888 žáků, a to k 4 091 dílčí zkoušce. Krajským úřadům bylo adresováno 1 307 žádostí žáků o přezkoumání výsledku dílčích zkoušek společné části, které se týkaly celkem 1 582 písemných prací, 17 ústních zkoušek a 12 profilových zkoušek.

Centrum doporučilo ke kladnému vyřízení 18 žádostí o přezkum týkajících se didaktických testů, tedy 0,73 % případů, krajským úřadům doporučilo Centrum rozhodnout o kladném vyřízení žádosti v 185 případech (z toho ve 164 případech u písemných prací z českého jazyka a literatury), tedy úspěšných bylo 15,02 % podaných žádostí. Žádost o přezkoumání výsledku didaktického testu podalo v podzimním zkušebním období celkem 1 279 žáků, a to k 1 332 dílčím zkouškám. Krajským úřadům bylo adresováno 374 žádostí žáků o přezkoumání výsledku dílčích zkoušek společné části, které se týkaly 404 písemných prací a 10 ústních zkoušek. Centrum doporučilo ke kladnému vyřízení 5 žádostí u didaktických testů (0,55 %), krajským úřadům Centrum doporučilo rozhodnout o kladném vyřízení žádosti v 16 případech (z toho 12 žádostí se týkalo písemných prací z českého jazyka a literatury), tedy v 5,38 % podaných žádostí.

2.4 Výsledky maturitní zkoušky

V jarním zkušebním období se k maturitní zkoušce přihlásilo 81,2 tis. žáků, z toho v řádném termínu 71,9 tis. žáků, tj. o více než 700 méně než v předchozím roce; z toho bylo 39,4 tis. dívek a 32,5 tis. chlapců. Mezi

přihlášenými k řádnému termínu MZ bylo 66,6 tis. žáků denní formy vzdělávání (92,7 %) a 5,3 tis. žáků ostatních forem vzdělávání (7,3 %).

Podíl gymnázií na celkovém počtu maturantů přihlášených v řádném termínu v roce 2017 meziročně vzrostl o 0,4 procentního bodu, a to na 29,8 %. Spolu s lycei (5,0 %) tak sektor všeobecného a všeobecně odborného vzdělávání představuje 34,7% podíl všech maturantů v řádném termínu. Na odborné školství tak připadá zbývajících 65,3 %, z toho na SOŠ 49,2 %, na SOU 7,5 % a na nástavbové studium připadá 8,6 %.

Rok 2017 z hlediska volby předmětu druhé povinné zkoušky pokračuje v trendech, které započaly v roce 2012. I nadále klesá zájem o matematiku, což se promítá do stále rostoucí volby angličtiny. U němčiny pokračuje klesající tendence, nepatrně klesl také zájem o ruštinu, ostatní méně volené jazyky své zastoupení nemění. Matematiku si v roce 2017 vybralo celkem 17,9 tis. maturantů v řádném termínu (25,7 %), oproti roku 2012 se jedná o 41,5% pokles podílu volby tohoto předmětu. Angličtinu si v roce 2017 zvolilo 48,1 tis. maturantů (69,3 %), což je 93,4 % z těch, kteří dali cizímu jazyku přednost před matematikou. V období let 2011–2017 tak vzrostl podíl angličtiny o více než 13 procentních bodů (z 80,5 % na 93,4 %), a to na úkor němčiny, jejíž podíl v cizích jazycích naopak klesl o 12,5 procentního bodu (z 16,6 % na 4,1 %). V případě maturantů v gymnáziích dosáhl poměr volby angličtiny a němčiny hodnoty 93,1 % : 3,8 %. Vyšší podíl němčiny při volbě cizího jazyka vykazují žáci zdravotnických SOŠ (6,5 %) a zejména žáci netechnických oborů nástavbového studia (12,3 %). V oborech nástavbového studia je vzhledem k vysokému podílu neprezenčních forem studia, a tedy věku maturujících, rovněž populární ruština (7,3 %).

Maturitní zkoušku v jarním zkušebním období 2017 konalo celkem 63,4 tis. žáků v řádném termínu a 8,0 tis. v termínu náhradním a opravném.

Z hlediska celkové neúspěšnosti byl rok 2017 v porovnání s předchozím ročníkem srovnatelný, míra čisté neúspěšnosti však oproti roku 2016 vzrostla.

Z celkového počtu 81,2 tis. žáků přihlášených ke zkoušce v jarním zkušebním období roku 2017 vykonalo maturitní zkoušku úspěšně 51,0 tis. (62,8 %). Celkem 9,8 tis. (12,0 %) přihlášených zkoušku nekonalo a 20,4 tis. (25,2 %) zkoušku vykonalo neúspěšně. Čistá neúspěšnost¹ všech, kteří maturitní zkoušku v jarním zkušebním období konali, činila 28,6 %.

Maturanti v řádném termínu, kteří tvořili celkem 88,6 % všech přihlášených (71,9 tis.), byli úspěšní celkem z 65,9 % (47,4 tis.); hrubá neúspěšnost² maturantů v řádném termínu v roce 2017 tedy činila 34,1 % a meziročně se zvýšila o 0,6 procentního bodu. Z toho 22,2 % (15,9 tis.) tvořili ti, kteří zkoušku konali neúspěšně, a 11,8 % (8,5 tis.) ti, kteří ke konání maturitní zkoušky nebyli připuštěni a v jarním zkušebním období ji proto nekonali. Čistá neúspěšnost maturantů v řádném termínu dosáhla 25,2 %, tj. o 1,2 procentního bodu více než v roce 2016. Od roku 2011 se čistá neúspěšnost zvýšila o 6,2 procentního bodu.

Opravnou nebo náhradní zkoušku vykonalo neúspěšně 48,1 % přihlášených (tj. o 3,2 procentního bodu méně než v roce 2016), 13,6 % přihlášených zkoušku nekonalo. Hrubá neúspěšnost se v této skupině přihlášených v roce 2017 dostala na 61,6 %. Z těch, kteří zkoušku konali, neuspělo 55,6 %, což představuje meziroční pokles neúspěšnosti o 4,0 procentní body.

Průměrná hrubá neúspěšnost přihlášených k MZ v jarním zkušebním období 2017 se v jednotlivých skupinách oborů pohybovala v intervalu 7,1–69,2 % počtu přihlášených. Ve srovnání s rokem 2016 se mezioborové rozdíly opět o něco zvýraznily (v roce 2016 činila průměrná oborová neúspěšnost od 6,9 do 69,0 % přihlášených).

Hodnoty pod úroveň republikového průměru čisté neúspěšnosti vykazala pouze gymnázia (7,6 %) a lycea (15,2 %). Ekonomické a pedagogické obory SOŠ se pohybují kolem republikového průměru. Do pásma mírného podprůměru (29–32 %) patří umělecké, technické a hotelové obory SOŠ. V rozmezí 37–39 % se pak nacházejí technologické, zdravotnické a zemědělské obory SOŠ. Seznam oborových skupin uzavírají tradičně obory SOU a nástavbového studia – čistá neúspěšnost se zde pohybuje od 42 (technické SOU) do 59 % (netechnické nástavby).

Hrubá neúspěšnost maturantů v řádném termínu v neprezenčních formách studia je v průměru výrazně vyšší než v denní formě vzdělávání. V roce 2017 činil rozdíl 15,4 procentního bodu (32,9 % proti 48,4 %). V případě čisté neúspěšnosti se jednalo o rozdíl 10,6 procentního bodu (24,5 % proti 35,1 %). U obou typů ukazatelů došlo meziročně ke snížení odstupů obou forem vzdělávání, tj. ke snížení neúspěšnosti maturantů v neprezenčních formách.

Nejnižší čistou neúspěšnost maturantů konajících společnou část MZ vykazala v roce 2017 tradičně gymnázia (4,5 %), pod celorepublikovým průměrem jsou rovněž lycea (10,8 %) a průměr představují SOŠ technické (21,6 %). Lehce nad průměrem ČR jsou obchodní akademie (22,2 %) a SOŠ umělecké (24,6 %). S větším odstupem nad republikovým průměrem jsou hotelové a podnikatelské obory SOŠ (28,2 %) a pedagogické

¹ Čistá neúspěšnost u maturitní zkoušky = počet zkoušku konajících neúspěšně / počet zkoušku konajících. Ukazatel tedy nevyjadřuje míru neúspěšnosti všech přihlášených, ale pouze těch, kteří zkoušku skutečně konali.

² Hrubá neúspěšnost = počet těch, kteří nekonali maturitní zkoušku nebo ji konali neúspěšně / počet přihlášených k maturitní zkoušce.

a humanitní SOŠ (30,3 %). Neúspěšnost od 35 do 37 % se týká ostatních netechnických oborů SOŠ a také SOŠ technologických. Výrazně nad republikovým průměrem se nacházejí obory SOU (38–47 %) a nejhůře jsou na tom obory nástavbového studia (52–58 %).

Meziročně si nejvíce pohoršily z hlediska čisté neúspěšnosti u společné části MZ obchodní akademie (o 4,5 procentního bodu), dále umělecké a technologické SOŠ (o 3,9; resp. 3,4 procentního bodu). Jediné oborové skupiny, kde došlo k poklesu míry neúspěšnosti oproti roku 2016, jsou humanitní a pedagogické SOŠ (o 0,8 procentního bodu) a lycea (o 0,6 procentního bodu).

Čistá neúspěšnost maturantů v řádném termínu u 1. povinné zkoušky (z českého jazyka a literatury) dosáhla v jarním zkušebním období roku 2017 hodnoty 14,5 %, což je o 2,0 procentní body více než v roce předchozím. Dívky byly v roce 2017 úspěšnější než chlapci, a to o 1,4 procentního bodu (chlapci 15,2 %, dívky 13,9 %).

Neúspěšnost u 2. povinné zkoušky společné části v roce 2017 činila 13,7 %, což je oproti roku 2016 o 0,5 procentního bodu méně, v matematice dosáhla neúspěšnost maturantů v řádném termínu hodnoty 21,7 %, neúspěšnost u zkoušky z cizích jazyků byla 10,9 %. Neúspěšnost chlapců v matematice dosáhla úrovně 19,6 %, neúspěšnost dívek 25,0 %. V cizích jazycích je genderový rozdíl neúspěšností v absolutních procentech menší (8,2 % proti 12,6 %).

Matematiku si jako předmět 2. povinné zkoušky v roce 2017 zvolilo 25,7 % maturantů v řádném termínu. Průměrná republiková neúspěšnost v jarním zkušebním období (21,7 %) byla ve srovnání s loňským rokem o 1,5 procentního bodu nižší. Rozdíly průměrné neúspěšnosti ve sledovaných oborových skupinách se pohybují od 2,7 % (víceletá gymnázia) po 67,3 % (netechnické obory SOU).

Angličtinu si zvolilo v jarním zkušebním období roku 2017 celkem 69,3 % maturantů v řádném termínu a nebyl tak přerušen trend růst volby AJ od roku 2012. Celková neúspěšnost činila na jaře 2017 celkem 10,1 % (meziroční zvýšení o 0,2 procentního bodu), neúspěšnost chlapců dosáhla 7,5 % (tj. o 0,6 procentního bodu více než v roce 2016), neúspěšnost dívek 11,8 % (tedy o 0,1 procentního bodu méně než v roce 2016). Trend růstu genderového rozdílu v čisté neúspěšnosti se poslední dva ročníky již neprojevuje a tendence je spíše opačná.

Pod úrovní republikového průměru vykazují průměrnou čistou neúspěšnost v angličtině gymnázia (0,9 %), lycea (3,5 %), SOŠ technické (5,2 %) a obchodní akademie (6,8 %). Na úrovni průměru se pohybují nově technické obory SOU (10,3 %) a dále hotelové a umělecké obory SOŠ (11,1; resp. 12,7 %). O něco hůře jsou na tom technologické a pedagogické a humanitní SOŠ (15,3; resp. 16,3 %). Neúspěšnost ostatních netechnických SOŠ a technických nástaveb se pohybuje od 19 do 21 %. Nejhůře jsou na tom maturanti netechnických oborů SOU a nástaveb, kde ve zkoušce z AJ neuspělo 27,7; resp. 38,1 % konajících.

Klesající tendence v případě volby němčiny se potvrdila i v roce 2017. V roce 2016 ji zvolilo 3,8 %, v roce 2017 pouze 3,0 % maturantů v řádném termínu. Čistá neúspěšnost pak v řádném termínu v jarním zkušebním období 2017 přerušila rostoucí trend s počátkem v roce 2012 a klesla na úroveň 27,4 %, tj. o necelých 5 procentních bodech v porovnání s rokem 2016. Oproti předchozím dvěma rokům se dívkám podařilo dosáhnout nižší míry neúspěšnosti než chlapcům. V případě dívek byl meziroční pokles výraznější (z 32,8 % na 26,9 %, tj. o 5,9 procentního bodu, zhruba na úroveň roku 2015), u chlapců šlo o pokles mírnější (z 30,7 % na 28,8 %, tj. o 1,9 procentního bodu).

Podzimní zkušební období je určeno zejména pro konání opravných zkoušek (žák zkoušku v předchozím zkušebním období konal, ale neuspěl), náhradních zkoušek (žák z vážných důvodů uznaných ředitelem školy jako omluva nemohl konat zkoušku v předchozím zkušebním období) i zkoušek v řádném termínu (žák nebyl v předchozím zkušebním období k maturitní zkoušce připuštěn).

Ke zkoušce v podzimním zkušebním období roku 2017 se přihlásilo celkem 22,6 tis. maturujících (tj. o 0,6 tis. méně než v roce 2016), z toho k řádnému termínu zkoušky 4,3 tis., tedy téměř srovnatelně s rokem 2016, a k opravné, resp. náhradní zkoušce 18,3 tis. (o 0,6 tis. méně než v roce předchozím). Z celkového počtu přihlášek k opravné a náhradní zkoušce se týkalo 15,3 tis. společné části (o 0,6 tis. více než vloni) a 6,0 tis. profilové části MZ (tedy téměř stejně jako v předchozím roce).

Hrubá neúspěšnost maturantů v řádném termínu v roce 2017 činila po podzimním zkušebním období 19,7 %, po dvou zkušebních obdobích tak maturitní vysvědčení nezískalo 14,2 tis. z celkem 71,9 tis. maturantů přihlášených v řádném termínu. Po podzimním zkušebním období hrubá neúspěšnost maturantů klesla z původní „jarní“ hodnoty 34,1 % o 14,4 procentního bodu. Hrubá neúspěšnost chlapců po dvou zkušebních obdobích činí 20,9 % a je o 2 procentní body vyšší než u dívek (18,8 %).

Z celkového počtu neúspěšných tvořili celkem 40,1 % ti, kteří nebyli dosud k maturitní zkoušce připuštěni, zbyvajících 59,9 % jsou ti, kteří zkoušku konali, ovšem neúspěšně.

Čistá neúspěšnost, tj. neúspěšnost maturantů přistupujících k MZ v řádném termínu, kteří v roce 2017 konali alespoň jednou maturitní zkoušku, dosáhla po podzimním zkušebním období úrovně 12,8 %, poslední tři roky je tento ukazatel u dívek a chlapců prakticky shodný.

Průměrná čistá neúspěšnost u maturitní zkoušky po podzimním zkušebním období je nejnižší na gymnáziích – z maturantů v řádném termínu konajících zkoušku jich neuspělo ve víceletých gymnáziích pouze 1,0 % a ve čtyřletých 1,9 %. Pod úrovní průměru ČR jsou též lycea (5,1 %), obchodní akademie (11,6 %)

a technické obory SOŠ (11,9 %). Kolem republikového průměru se nacházejí umělecké obory SOŠ (13,2 %), lehce nad průměrem v rozmezí 15–23 % se umístily ostatní netechnické obory SOŠ, SOŠ technologické a technické obory SOU. Nadprůměrně vysoká míra neúspěšnosti se pak týká netechnických oborů na SOU (31,5 %) a dále nástavbového studia (technické – 35,6 %, netechnické – 40,5 %). Největší meziroční nárůst neúspěšnosti zaznamenaly obchodní akademie, zemědělské obory SOŠ a netechnické nástavby. Naopak pokles podílu neúspěšných byl nejvýraznější na technických SOU a SOŠ.

Čistá neúspěšnost maturantů nastupujících v řádném termínu ve společné části MZ dosáhla po podzimním zkušebním období hodnoty 12,2 %. Z 64,5 tis. konajících zkoušky bylo úspěšných 56,6 tis. žáků. V případě profilové části bylo neúspěšných pouze 3,0 %. Meziročně se neúspěšnost ve společné části snížila o 0,2 procentního bodu, v profilové o pouhých 0,1 procentního bodu.

Neúspěšnost po dvou zkušebních termínech je ve společné části v průměru 4krát vyšší než v profilové části. V jednotlivých oborových skupinách se však poměr neúspěšnosti v obou částech pohybuje od 1,2 (víceletá gymnázia) až po 8,0 (technické nástavby).

2.5 Vyhodnocení průběhu zkoušek a jeho jednotlivé aspekty

2.5.1 Ochrana a bezpečnost zkušebního tajemství

Ochrana informace veřejně nepřístupné, tedy zejména zadání zkoušek, před prozračením je klíčovým požadavkem zajištění objektivit zkoušek. Tomu byla přizpůsobena procesní architektura logistického, technologického i bezpečnostního modelu maturitní zkoušky i postupy a metodiky pro výkon funkcí všech orgánů maturitní zkoušky.

Všechny procesy přípravy a průběhu zkoušek ve školách v jarním i podzimním zkušebním období proběhly bez jediného bezpečnostního incidentu. Monitorovací bezpečnostní systémy nezaznamenaly žádný vážný incident ani zvýšené riziko jeho vzniku, a nebylo proto třeba realizovat žádný z připravených krizových scénářů.

Centrum i ředitelé a pedagogičtí pracovníci škol prokázali při ochraně informací veřejně nepřístupných vysokou míru odpovědnosti.

2.5.2 Zadání zkoušek a jeho kvalita

Kvalitě a relevanci zadání didaktických testů, písemných prací i dílčích ústních zkoušek z cizích jazyků byla v průběhu přípravy zadání věnována ze strany CZVV maximální pozornost. Systém řízení kvality zadání zkoušek je ověřován zpětnou validací úloh a zadání zkoušek a ověřením způsobilosti didaktických testů. Validace probíhá bezprostředně po prvním vyhodnocení písemných zkoušek. Validační komise jsou jmenovány ředitelem CZVV a řídí se interní směrnici CZVV. Výroky validační komise potvrzuje svým rozhodnutím ředitel CZVV. Validační komise vydává následující výroky a ředitel CZVV o nich rozhoduje:

(1) K validitě úloh

- A. „Na základě komplexního posouzení klasifikované úlohy **neshledává komise důvod zařadit úlohu do kategorie defektních úloh** a nedoporučuje přijímat v rámci zpracování výsledků k této úloze žádná nápravná opatření.“
- B. „Na základě komplexního posouzení klasifikované úlohy **neshledává komise důvod zařadit úlohu do kategorie defektních úloh**. Doporučuje však přijmout nápravná opatření v podobě **úpravy klíče správných řešení**. Klíč správných řešení doporučuje komise upravit následovně: ...“
- C. „Na základě komplexního posouzení klasifikované úlohy komise **shledává důvodným její zařazení do kategorie defektních úloh** a doporučuje přijmout v rámci zpracování výsledků k této úloze následující nápravná opatření:
 - C1 Všem žákům, kteří test konali, bude do souhrnného výsledku testu započítán maximální počet bodů dosažitelný správným řešením úlohy.“
 - C2 Všem žákům, kteří uvedli jakékoli řešení úlohy, bude do souhrnného výsledku započítán maximální počet bodů dosažitelný správným řešením úlohy.“
 - C3 Všem žákům, kteří zvolili jako správné řešení alternativy ..., bude do souhrnného výsledku testu započítán maximální počet bodů dosažitelný správným řešením úlohy.“

(2) K souladu úloh s Katalogem požadavků zkoušek

Varianta 1: u žádných z úloh nebyl identifikován nesoulad s Katalogem.

- „Komise doporučuje řediteli Centra potvrdit soulad předmětného didaktického testu pro ... zkušební období maturitní zkoušky ve školním roce ... s Katalogem.“

Varianta 2: alespoň u jedné úlohy byl konstatován nesoulad s Katalogem.

- „Komise doporučuje řediteli Centra potvrdit soulad didaktického testu ze zkušebního předmětu ... pro ... zkušební období maturitní zkoušky ve školním roce ... s Katalogem za podmínky, že v případě úloh(y) č. ... budou provedena nápravná opatření ve smyslu Stanoviska Komise.“

2.5.2.1 *Jarní zkušební období*

V jarním zkušebním období byla hodnocena způsobilost 9 testů a jejich mutací s následujícím výsledkem:

- Všechny testy použité pro maturitní zkoušky v jarním zkušebním období roku 2017 jsou plně způsobilé.

2.5.2.2 *Podzimní zkušební období*

V podzimním zkušebním období byla hodnocena způsobilost 9 testů a jejich mutací s následujícím výsledkem:

- Všechny testy a jejich mutace použité pro maturitní zkoušky v podzimním zkušebním období roku 2017 jsou plně způsobilé.

2.6 Závěry

Poznatky z průběhu sedmého roku reformované maturitní zkoušky nejen potvrzují opodstatněnost jejího začlenění do vzdělávacího procesu, ale potvrzují také výraznou změnu jejího vnímání zainteresovanou veřejností. Stabilizace modelu a vysoká otevřenost přípravy a realizace pomohly znovu minimalizovat mediálně vyhledávané překvapivé a z kontextu vytržené impulzy plnící první stránky tisku. Nicméně i tak se znovu objevily hlasy samozvaných expertů na vzdělávání zpochybňující dílčí prvky obsahu zkoušek. Zcela zásadním přínosem pro okamžitě či strategické rozhodování jsou získaná data. Ke škodě věci je však právě tato třetí významná funkce maturitní zkoušky, totiž informační, stále velmi málo využívána. To platí především pro zřizovatele.

2.6.1 Zásadní zjištění

Hodnocení dopadu reformované maturitní zkoušky na vzdělávací systém je nutné provádět velmi uvážlivě a v širokém kontextu jejího zrodu a vývoje. Model prodělal za krátkou dobu existence (sedm realizovaných ročníků) příliš mnoho zásadních změn. Maturitní zkouška byla z tohoto důvodu v uplynulých obdobích pro všechny její aktéry obtížně předvídatelná. Její stabilizace pro léta 2015, 2016 a 2017 přinesla významné zklidnění. Stala se akceptovanou součástí vzdělávacího systému a jedním z významných nástrojů státu jako investora při hodnocení efektivity investic do vzdělávání.

Maturitní zkouška 2017 proběhla v podstatě ve shodném režimu jako v roce 2016 a potvrdila následující:

- Maturitní zkouška začala být převážně vnímána jako organická, akceptovaná součást vzdělávacího procesu, jako zkouška certifikační; vysoká míra srovnatelnosti a objektivizace (především u zkoušek či dílčích zkoušek konaných formou didaktického testu či písemné práce centrálně hodnocené) se stala předpokladem rovného přístupu a dobře, až na individuální selhání lidského faktoru, naplňuje stanovený cíl, tj. nastavení srovnatelných požadavků na vědomosti a dovednosti všech maturantů.
- V rámci jednoúrovňového modelu jsou primárně testovány minimální požadavky na absolventa oborů středního vzdělání ukončeného maturitní zkouškou. I přes tuto skutečnost však část žáků, zejména z tradičně slabších oborů vzdělání, na tuto minimální úroveň nedosáhne.
- Také v roce 2017 došlo znovu k nárůstu podílu žáků s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky. Potvrdil se tak trend zvýšené snahy o hledání všemožných úlev pro skládání zkoušek. Velmi negativně je třeba vnímat výrazné mezikrajové rozdíly v přiznávání těchto úlev. To ukazuje na silně subjektivní přístup jednotlivých poraden a indikuje účelové jednání některých z nich.

2.6.2 Doporučení – klíčové faktory úspěchu

Na základě informací získaných při realizaci prvních sedmi ročníků maturitní zkoušky a na základě závěrů z datových analýz výsledků lze formulovat následující doporučení pro vzdělávací systém. Doporučení jsou uvedena pro přehlednost ve formátu strukturovaných klíčových faktorů úspěchu, a to samostatně pro maturitní zkoušku a samostatně pro vzdělávací systém.

2.6.2.1 Klíčové faktory úspěchu maturitní zkoušky

Mezi klíčové faktory ovlivňující úspěch maturitní zkoušky, konstatované již v závěrečných zprávách za roky 2015 a 2016, lze zařadit zejména následující:

- Stabilizace modelu maturitní zkoušky, a to jak v oblasti technologického, logistického zajištění, tak i definice požadavků zkoušek. Každá změna, a zejména ta nedostatečně analyzovaná a ověřená, má negativní vliv na vnímání maturitní zkoušky. Při hodnocení významu a dopadů maturitní zkoušky je nutné oddělit a zřetelně deklarovat příčiny a následky. Maturitní zkouška nesmí být nazírána jako příčina špatných výsledků maturantů.
- Nalezení široké shody na dlouhodobém směřování vzdělávací soustavy a tomu přizpůsobeném předvídatelném modelu maturitní zkoušky, který naplňuje v maximální míře certifikační funkci a neomezuje dosažení stupně vzdělání pro výkon povolání, u kterých nemusí být maturitní vysvědčení nutnou podmínkou.

2.6.2.2 Klíčové faktory úspěchu vzdělávacího systému

Také v roce 2017 se znovu potvrdila potřeba uskutečňovat opatření naznačená v závěrečných zprávách maturitní zkoušky 2014, 2015 a 2016, a to zejména následující:

- Rozhodnout o potřebnosti/nepotřebnosti maturitního vysvědčení jako kvalifikačního předpokladu pro výkon některých povolání, pro která jsou žáci připravováni zejména v segmentu středního odborného vzdělávání.
- Posílit státní dohled nad kvalitou a efektivitou vzdělávání.
- Řešit situaci, kdy střední školy se stále obtížněji vyrovnávají s velmi rozdílnou a často prokazatelně nízkou úrovní vstupních vědomostí a dovedností absolventů základních škol, a to zejména v matematice.
- Hledat cesty zvýšení kvality vzdělávání v oblasti komunikačních dovedností v mateřském jazyce, jejichž tristní úroveň ukazují zejména výsledky (obsah) maturitních zkoušek konaných formou písemné práce.
- Posílit podporu výuky cizích jazyků zejména v segmentu odborného školství.
- Hledat pokud možno komplexní řešení přechodů v uzlových bodech vzdělávací soustavy (mezi základní a střední, střední a vysokou/vyšší odbornou školou), a to jak z hlediska prostupnosti, tak i z hlediska potenciálu možností využít synergických efektů existujících projektů (zejména komplexního informačního systému maturitní zkoušky).

3 Jednotné přijímací zkoušky (JPZ)

Na základě výstupů z pokusného ověřování organizace přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou s využitím povinné přijímací zkoušky ve školním roce 2014/2015 připravilo MŠMT návrh na úpravu zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon. Předmětem návrhu bylo zavedení jednotné přijímací zkoušky do oborů s maturitní zkouškou, úpravy se týkaly znění § 60–64 školského zákona. Pozměněný návrh byl na jaře 2016 Parlamentem ČR schválen. Dne 8. 6. 2016 byl ve Sbírce zákonů ČR uveřejněn zákon č. 178/2016 Sb., kterým se měnily výše uvedené paragrafy zákona č. 561/2004 Sb. Na podzim 2016 pak MŠMT vydalo vyhlášku č. 353/2016 Sb. Ta blíže upřesňovala organizaci a zajištění jednotné přijímací zkoušky na jednotlivých školách a stanovila pravidla pro podání přihlášky, konání zkoušky i přijetí žáků na základě výsledků.

Realizaci jednotné přijímací zkoušky bylo na základě legislativních předpisů pověřeno Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání.

V prvním kole přijímacího řízení do oborů vzdělání zakončených maturitní zkouškou (vyjma oborů s talentovou zkouškou) včetně *gymnází se sportovní přípravou* se na jaře 2017 konala jednotná přijímací zkouška (JPZ).

Uchazeči měli možnost podat přihlášku až na dvě střední školy (nebo až na dva obory vzdělání, případně odborná zaměření podle školního vzdělávacího programu v rámci jedné školy), přičemž takovým bylo umožněno konat JPZ v řádném termínu na každé z těchto škol. Pakliže se žák v prvním nebo druhém termínu nemohl dostavit ke konání testů, například z důvodu nemoci, a omluvil se řediteli školy do 3 pracovních dnů od termínu konání zkoušky, mohl konat JPZ v termínu náhradním.

Uchazeči skládali JPZ formou didaktického testu z předmětu český jazyk a literatura a předmětu matematika a její aplikace, přičemž varianty testů byly různé pro čtyřleté a nástavbové obory vzdělání, pro šestiletá gymnázia a pro osmiletá gymnázia.

Obsah testů vycházel z platných pedagogických dokumentů, tj. z příslušných vzdělávacích oblastí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV), a to v souladu s níže deklarovanými zásadami:

- 1) Testy pro uchazeče z 9. ročníku základní školy (čtyřleté obory vzdělání na středních školách) a pro uchazeče o nástavbové obory vzdělání vycházely z celého rozsahu Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.
- 2) Testy pro uchazeče z 5. ročníku základní školy (osmiletá gymnázia) vycházely z rozsahu učiva RVP ZV na 1. stupni základní školy.
- 3) Testy pro uchazeče ze 7. ročníku základní školy (šestiletá gymnázia) vychází z přiměřeného rozsahu učiva ze vzdělávacího obsahu vymezeného pod bodem 1).

Obsahy jednotlivých didaktických testů byly podrobněji specifikovány v dokumentech *Specifikace požadavků k didaktickému testu z matematiky*, *Specifikace požadavků k didaktickému testu z českého jazyka a literatury*. Pro 4 termíny přijímacího řízení bylo třeba připravit testovou sadu pro uchazeče o osmiletá gymnázia, šestiletá gymnázia a čtyřleté obory vzdělání s maturitní zkouškou, tj. 12 testových sešitů pro každý z předmětů.

3.1 Termíny konání písemných testů jednotné zkoušky:

Studium	První kolo – první termín	První kolo – druhý termín	Náhradní termín k prvnímu termínu	Náhradní termín k druhému termínu
Čtyřleté a nástavbové	12. 4. 2017	19. 4. 2017	11. 5. 2017	12. 5. 2017
Šestileté a osmileté	18. 4. 2017	20. 4. 2017	11. 5. 2017	12. 5. 2017

Pro první a druhý řádný termín JPZ byla zkušební dokumentace vytištěna v Centru a distribuována přímo do středních škol, ve kterých se jednotné testy konaly. Pro každého uchazeče, resp. pro každou jím konanou zkoušku byl vytištěn jeden testový sešit a jeden personalizovaný záznamový arch. Zkušební dokumentace byla

kompletována a balena samostatně pro příslušné učebny, do kterých byli uchazeči předem rozsazeni při procesu přihlašování.

Pro náhradní termíny byla zkušební dokumentace pro jednotlivé uchazeče zpřístupněna středním školám v digitální podobě v informačním systému CERTIS. Pro uchazeče, kteří byli přihlášení k náhradnímu termínu, pak zkušební dokumentaci vytiskli ve střední škole, ve které se zkouška konala.

Testování ve školách proběhlo metodou tužka a papír, přičemž čistý čas na vykonání testu z českého jazyka a literatury byl 60 minut a čistý čas na vykonání didaktického testu z matematiky byl 70 minut. Uchazečům se speciálními vzdělávacími potřebami ředitelé středních škol upravili podmínky pro konání zkoušky v souladu s platným doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Výsledky JPZ konaných v řádném termínu předalo Centrum ředitelům středních škol 28. dubna 2017. U uchazečů, kteří konali testy ve dvou termínech, byly ředitelům škol zpřístupněny výsledky z obou termínů, přičemž pro rozhodnutí o přijetí mohli ředitelé využít pouze lepší dosažený výsledek. Ředitelé škol následně zveřejnili pořadí uchazečů podle výsledku hodnocení v přijímacím řízení včetně kritérií hodnocení přijímacího řízení nejpozději do 2 pracovních dnů od předání výsledků testů Centrem škole, respektive do 2 pracovních dnů po posledním termínu stanoveném pro konání školní přijímací zkoušky (byla-li stanovena).

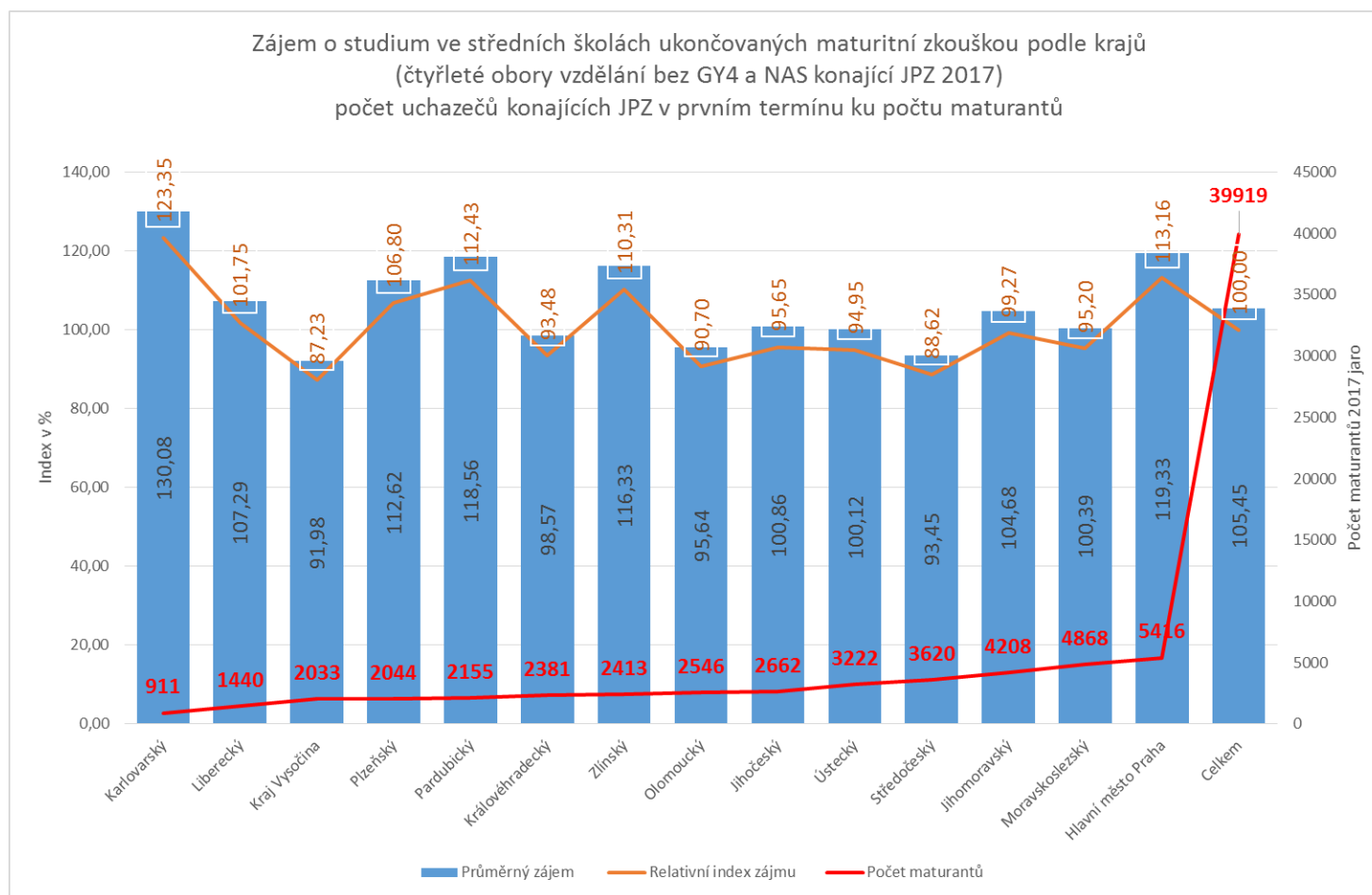
Náhradní termín JPZ byl stanoven pro všechny obory (čtyřleté obory, nástavbové studium i víceletá gymnázia) na 11. května 2017 za 1. řádný termín a na 12. května za 2. řádný termín.

Přihlašování uchazečů do IS CERTIS k náhradnímu termínu proběhlo na základě omluvy jejich neúčasti ředitelem školy z příslušného 1. nebo 2. řádného termínu.

Následující tabulka obsahuje informace o počtu přihlášených, účasti a výsledcích podle vybraných skupin oborů vzdělání a krajů.

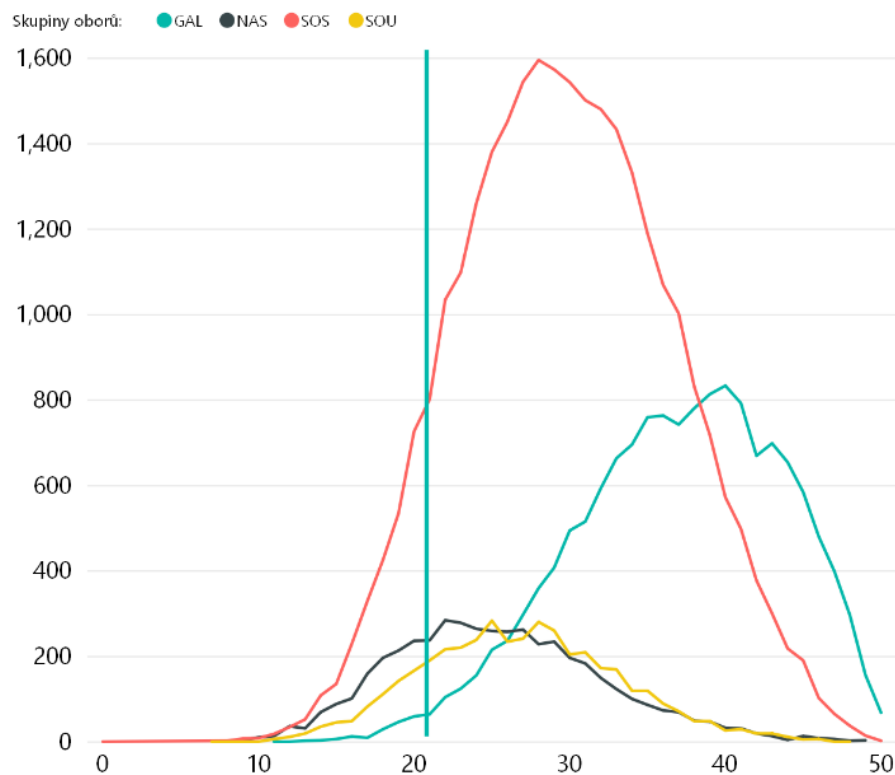
PZ 2017	C4-A				C4-B				M4-A				M4-B				
	PŘIHLÁŠENI	KONALI	NEKONALI	NEÚČAST (%)	PŘIHLÁŠENI	KONALI	NEKONALI	NEÚČAST (%)	PŘIHLÁŠENI	KONALI	NEKONALI	NEÚČAST (%)	PŘIHLÁŠENI	KONALI	NEKONALI	NEÚČAST (%)	
CELKEM	61334	60380	954	1,56	51323	50568	755	1,47	61267	60296	971	1,58	51337	50582	755	1,47	
4LETÁ GYMNÁZIA	16595	16526	69	0,42	16231	16150	81	0,50	16633	16559	74	0,44	16262	16175	87	0,53	
SOŠ	43468	43111	357	0,82	40030	39530	500	1,25	43469	43091	378	0,87	40025	39524	501	1,25	
SOU	8186	8088	98	1,20	6423	6285	138	2,15	8165	8067	98	1,20	6415	6279	136	2,12	
NÁSTAVBOVÉ STUDIUM	5458	4973	485	8,89	978	829	149	15,24	5367	4890	477	8,89	974	830	144	14,78	
CELKEM	Hlavní město Praha	9930	9804	126	1,27	8912	8796	116	1,30	9967	9823	144	1,44	8955	8829	126	1,41
	Jihočeský	4059	3992	67	1,65	3460	3415	45	1,30	4051	3983	68	1,68	3461	3416	45	1,30
	Jihomoravský	7405	7281	124	1,67	6328	6244	84	1,33	7409	7287	122	1,65	6327	6242	85	1,34
	Karlovarský	1669	1640	29	1,74	1380	1360	20	1,45	1665	1638	27	1,62	1375	1354	21	1,53
	Kraj Vysočina	3225	3171	54	1,67	2705	2660	45	1,66	3220	3167	53	1,65	2702	2658	44	1,63
	Královéhradecký	3866	3809	57	1,47	3322	3272	50	1,51	3858	3798	60	1,56	3321	3273	48	1,45
	Liberecký	2524	2468	56	2,22	2145	2109	36	1,68	2522	2466	56	2,22	2146	2110	36	1,68
	Moravskoslezský	7562	7480	82	1,08	6416	6316	100	1,56	7541	7459	82	1,09	6408	6312	96	1,50
	Olomoucký	4230	4151	79	1,87	3437	3387	50	1,45	4217	4139	78	1,85	3429	3383	46	1,34
	Pardubický	4146	4103	43	1,04	3524	3489	35	0,99	4137	4093	44	1,06	3524	3488	36	1,02
	Plzeňský	3432	3397	35	1,02	2837	2800	37	1,30	3423	3386	37	1,08	2839	2800	39	1,37
	Středočeský	6285	6185	100	1,59	5225	5142	83	1,59	6265	6168	97	1,55	5213	5129	84	1,61
	Ústecký	4825	4730	95	1,97	4033	3929	104	2,58	4800	4702	98	2,04	4030	3928	102	2,53
Zlínský	4689	4649	40	0,85	4074	4029	45	1,10	4697	4656	41	0,87	4074	4030	44	1,08	

Přímé porovnání neúspěšností JPZ a MZ je do značné míry oprávněné u čtyřletých oborů vzdělání. Jak ukazuje následující graf, průměrný index poptávky („Průměrný zájem“) po studiu na středních odborných školách ukončovaných maturitní zkouškou, na nichž se konají JPZ, má hodnotu 1,05 (105,45 %). Relativní index zájmu je vypočten jako podíl Průměrného zájmu v kraji a Průměrného zájmu celkem. Relativní index zájmu celkem má hodnotu 1. To znamená, že primárně o studium na tomto typu středních škol má zájem zhruba tolik uchazečů, kolik je maturantů. Obdobně jsou na tom i učňovské obory s maturitní zkouškou, u nichž se hodnota tohoto ukazatele pohybuje na úrovni 0,98. U čtyřletých gymnázií dosahuje index převisu hodnoty cca 1,17. To v podstatě znamená, že na některé typy škol jsou přijati ke studiu všichni uchazeči. Mezi nimi i ti, kteří nesplní ani základní požadavky na vědomosti a dovednosti v testech JPZ. Tito uchazeči s vysokou pravděpodobností mohou tedy následně jen těžko splnit ono „nepodkročitelné minimum“ u zkoušky maturitní. **Systém přijímání uchazečů ke studiu tak sám o sobě zakládá míru neúspěšnosti ve středoškolském studiu.**

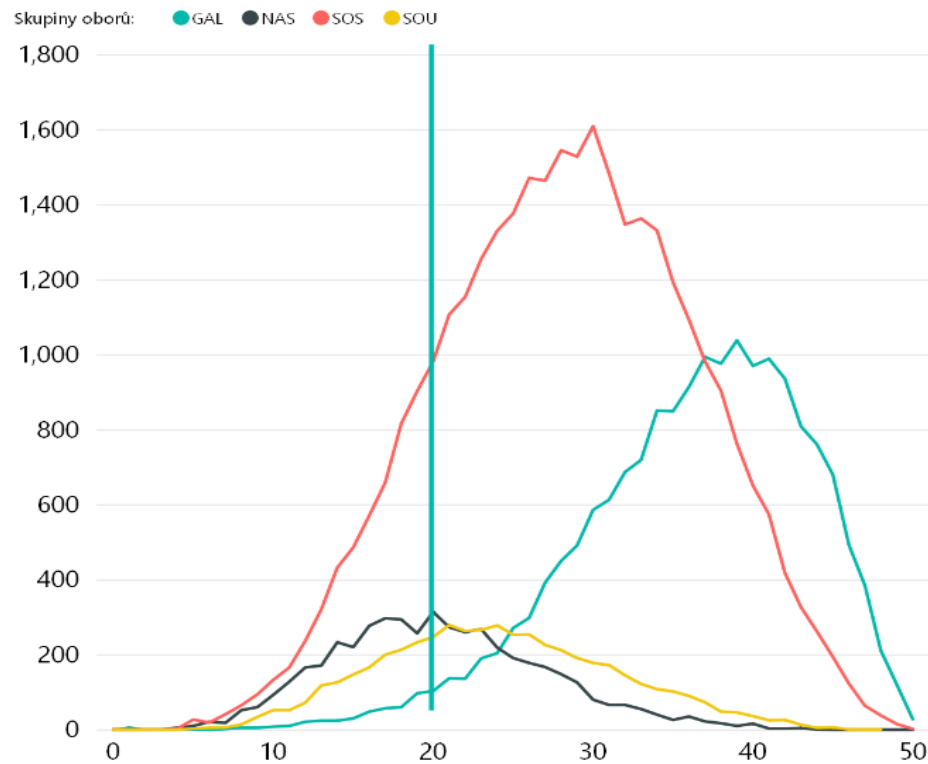

Z následujících dvou grafů je patrné, že mezi počtem neúspěšných u JPZ při nastavení minimální hranice úspěšnosti (cut off skóre) na 20 bodů a počtem neúspěšných u MZ při cut off skóre 22 bodů existuje významná podobnost jak u objemu, tak u oborové struktury. Neúspěšnost u maturitní zkoušky v didaktickém testu z ČJL ve vybrané skupině oborů vzdělání – čtyřleté obory a nástavby – dosáhla v roce 2017 v jarním zkušebním období hodnoty zhruba 11,3 %, u JPZ by dosáhla hodnoty zhruba 15,1 %. To znamená, že existuje vysoká pravděpodobnost, že více než dvě třetiny uchazečů se slabými znalostmi v českém jazyce u JPZ pak u MZ z didaktického testu v českém jazyce neuspějí.

Četnost dosažení úspěšnosti v bodech - MZ2017J - ČJL

Četnost dosažení úspěšnosti v bodech - JPZ2017 - C4_A

Počet přihlášek v náhradních termínech

KRAJ	4 LETÉ OBORY	6 LETÉ OBORY	8 LETÉ OBORY
Hlavní město Praha	192	16	63
Jihočeský	36	2	11
Jihomoravský	51	11	28
Karlovarský	8	1	6
Kraj Vysočina	22	1	7
Královéhradecký	30	1	8
Liberecký	20	1	6
Moravskoslezský	117	4	13
Olomoucký	78	1	7
Pardubický	28		4
Plzeňský	16	1	4
Středočeský	41	1	27
Ústecký	55		14
Zlínský	29		4
Celkem	723	40	202

3.2 Náklady na přípravu a realizaci JPZ

Roční provozní náklady na konání jednotné přijímací zkoušky v roce 2017 činily 17,9 mil. Kč.

3.3 Informační podpora JPZ 2017

Webové stránky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, respektive Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání byly hlavním zdrojem informací ohledně organizace jednotné přijímací zkoušky. Na webových stránkách www.ceremat.cz bylo možné od listopadu 2016 najít odpovědi na nejčastější dotazy, hlavní principy organizace jednotné přijímací zkoušky, kalendář důležitých termínů a další informační materiály včetně formulářů přihlášek ke studiu na střední škole ke stažení. Záložka Jednotná přijímací zkouška 2017 obsahovala také aktuality a důležité informace k poskytování výsledků, zápisovým lístkům, možnostem odvolání apod. Na webových stránkách Centra také byly od druhého týdne února 2017 k dispozici ilustrační testy z českého jazyka a literatury a matematiky pro čtyřleté i víceleté obory vzdělání. Po skončení náhradních termínů zkoušky pak byla na webových stránkách zveřejněna testová zadání a klíče správných řešení úloh.

Informační materiály k jednotné zkoušce byly připravovány postupně podle aktuální důležitosti a cílily zejména na uchazeče o studium a jejich rodiče. Jednoduchou a stručnou formou poskytovaly důležité informace o JPZ, a to zejména z pohledu pravidel její organizace. Informační materiály byly, vedle možnosti stažení na www.ceremat.cz, rovněž poskytnuty základním a středním školám. Pro komunikaci se základními a středními školami Centrum využilo možnosti rozesílání hromadných e-mailů.

Od listopadu 2016 Centrum spustilo také oficiální facebookový profil k jednotným zkouškám s názvem „Jednotné přijímačky“. Tento profil nabízí jeho uživatelům zejména obecné informace k jednotným přijímacím zkouškám určené pro uchazeče o studium na střední škole a pro jejich rodiče nebo jejich vyučující na základní škole. Cílem facebookového profilu „Jednotné přijímačky“ je poskytování informací o důležitých organizačních pravidlech a termínech jednotné zkoušky, odpovídání na dotazy jednotlivých cílových skupin, odkazování na další informační kanály a materiály a moderování případné diskuze.

Metodická podpora poskytovaná CZVV středním školám je u JPZ obdobná podpoře při organizaci zkoušky maturitní. Centrum poskytlo v dostatečném předstihu školám tyto metodické materiály:

- Metodický pokyn k přihlašování uchazečů k jednotné zkoušce 2017 s bližším postupem týkajícím se uchazečů s doporučením školského poradenského zařízení
- Metodický pokyn pro ředitele škol k přípravě a konání jednotné zkoušky 2017
- Metodický pokyn pro zadávající učitele jednotné zkoušky 2017 v učebně
- Metodický pokyn pro vypořádání omluv, předání výsledků a přihlášení uchazečů k náhradnímu termínu jednotné zkoušky 2017

Metodické materiály byly školám zpřístupněny prostřednictvím informačního systému a o zpřístupnění materiálů byly školy informovány e-mailem.

Školám, uchazečům i jejich rodičům byl každý pracovní den od 7.30 do 17.00 k dispozici také HelpDesk Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání na tel. číslo 224 507 507 a na e-mailové adrese info@cermat.cz. Oblastní manažeři logistiky a operátoři HelpDesku telefonicky či prostřednictvím e-mailové korespondence odpovídali na dotazy týkající se organizace jednotné zkoušky.

3.4 Hodnocení žákovských zápisů řešení didaktických testů

Hodnocení otevřených úloh (OÚ) bylo v IS CERTIS nastaveno tak, aby každý výřez úlohy hodnotila dvojice raterů, přičemž výsledné hodnocení bylo uloženo jen v případě jejich shody.

Funkci ratera vykonávali pedagogové, kteří absolvovali odbornou přípravu pro výkon této funkce v délce minimálně 5 hodin. Většina z nich měla zkušenosti z ratingu OÚ v rámci předchozích ročníků maturitní zkoušky nebo pokusného ověřování jednotné přijímací zkoušky. K doplnění týmu raterů pro zajištění přijímacích zkoušek bylo v období říjen 2016 až březen 2017 nově vyškoleny 329 raterů českého jazyka a literatury a 175 raterů matematiky.

O výsledném hodnocení v případě neshody raterů nebo při nečitelnosti zápisu žákovského řešení rozhodovali superrateri. Superrateri byli předmětoví koordinátoři sekce evaluačních nástrojů Centra nebo vybraní nejzkušenější rateri.

V rámci jednotné přijímací zkoušky v roce 2017 proběhlo hodnocení OÚ v rozsahu uvedeném v následující tabulce:

Zkouška	1. řádný termín		2. řádný termín		1. náhradní termín		2. náhradní termín	
	Počet úloh	Počet výřezů	Počet úloh	Počet výřezů	Počet úloh	Počet výřezů	Počet úloh	Počet výřezů
MA 5. třídy	17	305 501	19	216 215	17	1 904	17	1 054
MA 7. třídy	17	74 885	18	48 564	20	540	19	285
MA 9. třídy	23	1 392 345	22	1 114 660	23	5 221	19	3 553
ČJL 5. třídy	9	161 725	11	113 806	13	1 443	12	744
ČJL 7. třídy	10	44 020	11	29 645	12	324	11	176
ČJL 9. třídy	14	483 116	16	505 736	11	2 376	10	1 830
Celkem:	90	2 461 592	97	2 028 626	96	11 808	88	7 642

V souladu s ustanoveními interních norem proběhlo zpracování psychometrických parametrů výsledků jednotlivých testů. Výsledky analýz byly projednány validačními komisemi Centra, jejichž členy jsou vždy dva externí experti. Všechny testy byly shledány validními pro účely, pro které byly připraveny. Zkušební dokumentace včetně klíčů správných řešení a položkových analýz byly předány Nezávislé odborné komisi MŠMT (NOK). Ta na základě předložených materiálů, posoudila zkušební dokumentaci a dospěla k závěru, že všechny testy i jednotlivé úlohy byly konstrukčně v pořádku a v souladu s RVP ZV s přihlédnutím k příslušným ročníkům základní školy.

Stanoviska Nezávislé odborné komise MŠMT k testům JPZ 2017

- 1) Všechny úlohy v testech z předmětu Matematika a její aplikace a předmětu Český jazyk a literatura napříč termíny a jednotlivými variantami podle oborů vzdělání i testy jako celek odpovídaly obsahu a formě vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace, respektive Český jazyk a literatura v příslušném Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání ve znění platném ve školním roce 2016/2017 a ve specifikacích.
- 2) Všechny úlohy v testech z předmětu Matematika a její aplikace a předmětu Český jazyk a literatura napříč termíny a jednotlivými variantami podle oborů vzdělání i testy jako celek byly konstrukčně v pořádku. Všechny úlohy byly formulovány jednoznačně, měly jednoznačná správná řešení uvedená

v klíči správných řešení. Odpovídaly svou náročností požadavkům kladeným na uchazeče, které jsou v souladu s příslušným Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání podle § 60b odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a se specifikacemi.

3.5 Závěrečná zpráva

Souhrnná závěrečná zpráva *Jednotné přijímací zkoušky do oborů vzdělání s maturitní zkouškou v roce 2017* je umístěna na adrese <http://www.cermat.cz/souhrnne-zpravy-1404035454.html>.

4 Matematika+

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) vyhlásilo v souladu s § 171 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pokusné ověřování vědomostí a dovedností středoškolské matematiky (dále jen „pokusné ověřování“) podle katalogu požadavků pro výběrovou nepovinnou zkoušku z matematiky (dále jen „MATEMATIKA+“). Pokusné ověřování výběrové zkoušky ze středoškolské matematiky bylo vyhlášeno MŠMT pod č. j. MSMT-33785/2015-1 dne 15. 3. 2016 a upraveno dodatkem vydaným pod č. j. MSMT-33785/2015-4 ze dne 30. 11. 2016. Bylo vyhlášeno na období let 2017 až 2020. Kompletní informace byly uvedeny a průběžně aktualizovány na stránkách www.novamaturita.cz.

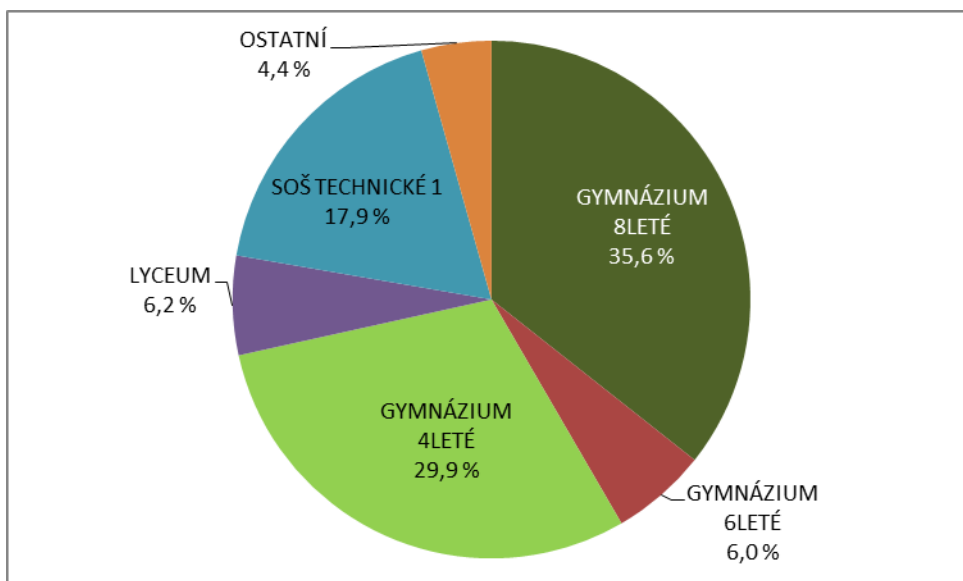
Realizaci pokusného ověřování bylo ministerstvem pověřeno Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání.

Pokusné ověřování bylo vyhlášeno se záměrem připravit kvalitní výběrovou zkoušku ze středoškolského učiva matematiky, která bude schopna ověřit takové dovednosti a vědomosti žáků, jež jsou důležitým předpokladem pro úspěšné zvládnutí studia na vysokých školách technického, ekonomického, matematického a přírodovědného zaměření a následně také pro kvalitní výkon vybraných profesí, a také ověřit v praxi možnost žádoucí spolupráce ministerstva a vysokých škol při využití hodnocení výsledků absolventů středního vzdělávání jako jednoho z možných kritérií přijetí k vysokoškolskému studiu.

Zájem žáků o zkoušku byl do značné míry ovlivněn postojem vysokých škol a pravděpodobně i změnou způsobu realizace zkoušky. Následující tabulka obsahuje informace o počtu přihlášených, účasti a výsledcích podle vybraných skupin oborů vzdělání.

MA+ JARO 2017	PŘIHLÁŠENI	KONALI	NEKONALI	NEUSPĚLI	USPĚLI	ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST (%)	% SKÓR
CELKEM	2167	1870	297	489	1381	26,1	48,5
GY4	649	575	74	145	430	25,2	47,3
GY6	164	138	26	31	107	22,5	50,7
GY8	785	680	105	87	593	12,8	57,7
LYC	140	130	10	52	78	40,0	39,3
ST1	383	315	68	158	157	50,2	35,4
ST2	10	7	3	4	3	57,1	32,9
SEK	18	12	6	5	7	41,7	33,7
SHP	3	1	2	1	0	100,0	20,0
SUM	2	1	1	1	0	100,0	24,0
UTE	10	10	0	5	5	50,0	31,2
UOS	1	1	0	0	1	0,0	44,0
NTE	2	0	2	0	0	–	–

Pozn.: Pro časté chybné použití pojmu „průměrné úspěšnosti v %“, která bývá nesprávně interpretována jako doplněk „% neúspěšnosti“ do 100 %, je použit ekvivalentní pojem „% SKÓR“, což znamená průměrný dosažený výsledek v %.

Graf znázorňuje podíl zastoupení přihlášených k MA+ z jednotlivých oborů SŠ na všech k MA+ přihlášených. Největší zájem o zkoušku měli maturanti z osmiletých a čtyřletých gymnázií, často se hlásili i žáci ze SOŠ technických.

Ve školním roce 2016/2017 byl zájem o zkoušku nepatrně nižší než v roce předchozím (pokles

podílu přihlášených o 0,3 procentního bodu). Rozhodování žáků bylo pravděpodobně ovlivněno skutečností, že se ke zkoušce do systému registrovali sami po podání přihlášek k maturitní zkoušce a zkoušku pak vykonávali na školách spádových. Střední školy tím ztratily přehled o tom, kdo se ke zkoušce hlásí, a vyučující ztratili vliv na přihlašování. Nicméně pokles je nepatrný. Pravděpodobně zde sehrálo kladnou roli i to, že žáci měli včasné informace jak od svých vyučujících, tak od vysokých škol.

MZ ŘÁDNÝ TERMÍN	POČET PŘIHL. K MZ CELKEM	POČET PŘIHL. K MA+	PODÍL VOLBY
2015J	74714	1922	2,6
2016J	70720	2378	3,4
2017	69817	2167	3,1

Žáci konali didaktický test Matematika+ na spádových školách.

4.1 Náklady na přípravu a realizaci zkoušky Matematika+

Roční provozní náklady na konání výběrové zkoušky Matematika+ v roce 2017 činily 1,33 mil. Kč.

4.2 Informační podpora zkoušky Matematika+

První cílovou skupinou v rámci informování o pokusném ověřování MATEMATIKA+ 2017 byly střední školy, jejichž žáci byli potenciálními uchazeči o vykonání zkoušky. Školy byly v první fázi informovány o změně v organizaci zkoušky oproti předchozím dvěma ročníkům. Hlavním informačním kanálem pro školy byl hromadně rozesílaný e-mail, který stejnému účelu slouží i při organizaci maturitní zkoušky. Spolu s IS CERTIS tvoří hromadně rozesílané e-maily hlavní páteř komunikace se školami a díky neustálé aktualizaci databáze kontaktů jde o velmi spolehlivý komunikační systém.

Před začátkem přihlašování k maturitní zkoušce v jarním zkušebním období 2017 byl školám zaslán další hromadný e-mail, který obsahoval informaci, jakým způsobem se maturanti budou moci k výběrové zkoušce MATEMATIKA+ hlásit. Specifičtější komunikace směrem ke středním školám pak probíhala mezi Centrem a tzv. spádovými školami, na nichž se měla zkouška konat. Tyto školy byly vytipovány s ohledem na strukturu přihlášených žáků a probíhala s nimi i aktivní forma telefonické a e-mailové komunikace prostřednictvím oblastních manažerů logistiky a operátorů HelpDesku Centra. HelpDesk Centra byl k dispozici všem školám.

Druhou cílovou skupinou byly fakulty vysokých škol, kterým byl na podzim 2016 odeslán informační e-mail se základními informacemi o zkoušce MATEMATIKA+ a požadavkem na podání zpětné vazby ve smyslu možného využití výsledku zkoušky MATEMATIKA+ v rámci přijímacího řízení či stipendijního programu. Pro

případné dotazy mohly vysoké školy využít e-mailovou adresu info@cermat.cz, případně telefonický kontakt na referát vnějších vztahů Centra.

Třetí cílovou skupinou byli samotní žáci, kteří se ke zkoušce mohli dobrovolně přihlásit, a veřejnost. Tato cílová skupina byla informována prostřednictvím webových adres www.novamaturita.cz, www.cermat.cz a také vpz.cermat.cz. Na adrese www.novamaturita.cz byly aktualizovány informace ke zkoušce MATEMATIKA+ 2017 během září a října 2016. Informace ke zkoušce, včetně základních pokynů pro přihlášení, byly součástí Maturitního zpravodaje č. 39, který byl zveřejněn 9. listopadu 2016. V listopadu 2016 byl na webovém portálu www.novamaturita.cz zveřejněn také seznam fakult vysokých škol akceptujících nějakým způsobem výsledky zkoušky MATEMATIKA+. Tento seznam byl v průběhu školního roku 2016/2017 pravidelně aktualizován.

Výše zmíněný portál na adrese vpz.cermat.cz od spuštění v polovině prosince 2016 sloužil nejen jako systém pro registraci uchazečů (probíhala od 2. do 16. ledna), ale rovněž jako další informační kanál. Portál je přímo propojen s informačním systémem CERTIS, který bezpečně uchovává data o přihlášených uchazečích, a díky tomuto propojení mohly být v předem avizovaném termínu, během března 2017, odeslány uchazečům pozvánky ke zkoušce na e-mailové adresy uchazečů. K poskytnutí výsledků zkoušky žákům po 20. květnu 2017 posloužil opět tento portál, stačilo, aby si žák pod svou registrací jednoduchým způsobem zadal souhlas se zasláním výsledkového dokumentu (výpisu výsledku didaktického testu MATEMATIKA+), na kterém je uveden i detailní bodový zisk u jednotlivých úloh. Současně s výpisem výsledku didaktického testu byl odeslán i vyhodnocený záznamový arch. Na adrese info@cermat.cz si maturanti konající zkoušku MATEMATIKA+ mohli zažádat také o zaslání výpisu výsledku didaktického testu s elektronickým podpisem pro potřeby vysokých škol.

Po celou dobu organizace pokusného ověřování MATEMATIKA+ byla žákům k dispozici infolinka Centra na čísle 224 507 507 s operátory HelpDesku a zároveň e-mailové adresy info@novamaturita.cz a info@cermat.cz.

4.3 Hodnocení žákovských zápisů řešení didaktických testů

Didaktický test zkoušky MATEMATIKA+ byl zařazen jako poslední zkouška jednotného zkušebního schématu písemných zkoušek společné části maturitní zkoušky v jarním zkušebním období 2017 na 5. května 2017.

Záznamové archy didaktických testů s žákovským zápisem řešení byly hodnoceny ve shodném systému a se stejným programovým i technickým vybavením jako při hodnocení didaktických testů (DT) společné části maturitní zkoušky.

Celkem bylo ohodnoceno 1 876 záznamových archů DT, z nichž každý obsahoval 23 úloh, z toho bylo 11 úloh uzavřených a 12 úloh otevřených. Z těchto 12 otevřených úloh pak bylo 5 široce otevřených, v jejichž zadání byl požadavek zapsat i postup řešení, který byl také předmětem hodnocení.

Uzavřené úlohy byly hodnoceny stroje, informační systém rozlišil označení (zaškrtnutí) správné a nesprávné odpovědi.

Pro hodnocení otevřených úloh byly využity stejné principy i postupy jako při maturitní zkoušce. Vlastní hodnocení úloh probíhalo on-line v systému IS CERTIS. Každou otevřenou úlohu (výřez ze záznamového archu obsahující odpověď žáka) hodnotili na sobě nezávisle dva rateři. V případě jejich neshody úlohu přehodnotil tzv. superrater (vedoucí koordinující činnost raterů a dohlížející na správnost hodnocení). Objektivita hodnocení byla zachována – rater neviděl ani jméno, ani identifikační kód žáka, pouze výřez s úlohou.

Více než 26,2 tis. otevřených úloh (cca 52,5 tis. výřezů) hodnotilo 25 raterů. Koordinaci hodnocení a kontrolní činnost zajišťovali 2 superrateři.

4.4 Validita testů

Obdobně jako u maturitní zkoušky posoudila validitu zadání ex-post validační komise CZVV.

4.4.1 Výrok

V jarním zkušebním období byla hodnocena způsobilost 1 testu s následujícím výsledkem:

- Test použitý pro zkoušku MATEMATIKA+ v jarním zkušebním období roku 2017 je plně způsobilý.

4.5 Hodnoticí zpráva

Hodnoticí zpráva o výsledcích pokusného ověřování Matematika+ za rok 2017 je umístěna na adrese <http://www.novamaturita.cz/hodnotici-zprava-za-rok-2014-2017-1404037722.html>.

5 Přílohy

Příloha č. 1

VÝSLEDKY MATURITNÍ ZKOUŠKY V ROCE 2017 A JEJÍ VÝVOJ OD ROKU 2011
(ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA CENTRA PRO ZJIŠŤOVÁNÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ZA ROK
2017) – samostatná příloha, 76 stran + 13 stran příloh